

DIGITAL VS. FAȚĂ ÎN FAȚĂ ÎN PREDAREA DISCIPLINEI CIVILIZAȚIE ȘI CULTURĂ ROMÂNESCĂ LA ANUL PREGĂTITOR DE LIMBA ROMÂNĂ PENTRU CETĂȚENII STRĂINI

Conf. univ. dr. Adela DRĂUCEAN

Universitatea „Aurel Vlaicu” din Arad, Romania

adeladraucean@gmail.com

ABSTRACT: Digital vs. face to face in teaching the discipline Romanian Civilization and Culture at the Preparatory Year of Romanian Language for Foreign Citizens.

The present study aimed to show that in the didactic activity of the Romanian Civilization and Culture discipline of the Preparatory Year of Romanian Language for Foreign Citizens, a strategy that combines modern and traditional methods, digital technique with direct encounters with certain people and situations, is effective. The teacher, who is the director of the teaching activities, must adapt his style according to the level of the group, but also to certain external factors (the COVID-19 period), so as to offer foreign students a real image of Romania, the city they are in, of Romanian traditions and customs, cultural and sports personalities, etc.

Keywords: *digital, modern, traditional, pandemic.*

Cursul de *Civilizație și cultură românească de la Anul pregătitor de limba română pentru cetățenii străini* își propune să ofere studenților din afara României cunoștințe de bază despre geografia, istoria, literatura, arta, etnografia și folclorul țării, care să-i obișnuiască cu unele elemente de cultură și civilizație românească și să-i facă să ajungă la o cunoaștere corectă a realităților și a caracteristicilor României și românilor.

Obiectivele specifice ar fi formarea și dezvoltarea competențelor de comunicare orală și scrisă în limba română a studenților străini, precum și formarea și dezvoltarea deprinderilor de studiu academic. Cursul și activitățile culturale din cadrul acestui an pregătitor au ca scop promovarea limbii și culturii românești. Pentru atingerea obiectivelor, profesorul recurge la

o serie de metode și tehnologii.¹ Ceea ce se dorește prin prezentul studiu este o analiză a strategiilor didactice din perioada 2020-2024, când s-a recurs la predarea online, față în față sau mixtă.

Perioada bulversantă COVID-19 (2020-2021)², atât pentru educator cât și pentru educabil, a adus în atenție predarea doar online, când contactul emoțional dintre actanți lipsea și când profesorul a început să caute mai mult materiale pe Internet pentru transmiterea cunoștințelor. Despre rolul legăturii emoționale dintre profesor și student a vorbit și Anna Kubasova: „După părerea mea, cursurile învățământului superior din amfiteatre nu pot fi înlocuite complet cu predatul la distanță, deoarece contactul emoțional și interacțiunea dintre profesor și studenți îndeplinesc un rol esențial în însușirea cunoștințelor”³.

Dar, pentru surprinderea principalelor trăsături ale culturii și civilizației românești, în primăvara anului 2020, în semestrul al II-lea, am recurs la platforme precum WEBEX, ZOOM și la materialele de pe Internet. „Materialele de studiu îmbracă toate formele ce se pot dovedi utile, trecând prin toate tehnologiile posibile, de la fila de hârtie a manualului la CD (-ul eventual aferent), de la documentul electronic inert de tip .doc, .pdf, la cel semidynamic de tip .pps ori .gif, însoțit sau nu de secvența audio, la cel dinamic de tip videoclip și film, cu posibilități de interacțiune / corectare / (auto)evaluare sau nu”⁴.

Toate activitățile didactice au fost grupate tematic: istorie și geografie locală și regională, obiceiuri și tradiții românești, mituri și legende românești, personalități marcante etc. Aceste teme au avut rolul de formare a unei impresii generale despre țara unde vor învăța în următorii ani. La primele ore am accesat pagini ca: <https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/Romania-Map.html>, <https://pe-harta.ro/arad/>, <https://www.cniptarad.ro/>

1 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Current Values of Education and Culture”, în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.

2 Ioan-Gheorghe Rotaru, “Spiritual lessons observed through the Coronavirus Crisis”, în *Dialogo. Issue of Modern Man*, 2020, vol.6, no.2, pp. 71-82.

3 Anna Kubasova, *Resursele pe Internet ca ajutor în predarea la distanță a limbii române ca limbă străină*, în „Romanian Studies Today” V, București, Editura Universității din București, 2021, p. 71.

4 G. Nimigean, *Transferul limbii române în intenția multilingvismului promovată prin Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi*, în „Limba Română”, Nr. 1-4, anul XXIII, Chișinău, 2013, p. 202, cf.: <http://limbaromana.md/numere/d31.pdf>.

tour/ pentru ca studenții să vadă harta României, vecinii, regiunile țării și principalele obiective turistice, harta Aradului, obiectivele culturale arădene. După discuțiile avute pe marginea celor vizionate am luat ca text suport un fragment din *Lumea prin care am trecut* a scriitorului șirian Ioan Slavici, încât cursanții să cunoască și scriitori consacrați din ținutul arădean: „Aradul se află în câmpie, pe țărmul de la dreapta al Mureșului; se văd însă bine de la Arad cele din urmă dintre dealurile revărsate din Carpați spre marele șes de la Tisa și de la Dunăre, podgoria ce se-ntinde de la Mureș până-n lunca Crisului Alb. Pe subt aceste dealuri la marginea șesului, sunt înșirate unul lângă altul zece sate înfloritoare, toate românești, iar deasupra satelor, pe coastele înclinate spre miazăzi, sunt vii ce dau vinuri bune, cele mai vestite la Miniș, la Măderat și la Mocrea. Din jos de sate, pe șes, sunt ogoare mănoase”. Textul oferă informații de cultură generală despre zona Aradului și generează diverse posibilități de explicare și însușire a vocabularului.

Prima lectură a fragmentului poate fi socotită un exercițiu de citire, având în vedere că apar cuvintele necunoscute pentru studenți. Pe parcursul lecturării am putut oferi sinonime, antonime sau scurte enunțuri pentru o mai bună înțelegere a sensului: *a revărsa = a inunda, a (se) răspândi, șes = câmpie, podgorie = loc unde se cultivă vița-de-vie, înfloritor = prosper, coastă = pantă, ogor = arătură, lan*. Le-am indicat și varianta de *Dicționar Explicativ online*, care este utilă și în afara cursurilor: <https://dexonline.ro/>. Această etapă a activității crește nivelul de înțelegere la o nouă lecturare a fragmentului. După acest pas am putut trece la nivelul de înțelegere al textului prin întrebări și răspunsuri: *Ce zonă de relief se află în orașul Arad?; Ce alte forme de relief se află în jurul Aradului? Ce râu trece prin Arad? Ce se cultivă în zona Aradului? Unde se găsesc cele mai vestite vinuri din zonă?* etc. Pentru a vedea și modul de scriere le-am acordat 10 minute în care să redacteze un scurt text despre deosebirile dintre orașul Arad și locul lor de naștere. Textele elaborate au fost citite în fața colegilor (online) și corectate până ora viitoare.

Pentru ale activități didactice am recurs la exerciții interactive preluate sau adaptate pentru studenții ce învață limba română de pe Worldwall sau Kahoot. Prin folosirea acestor platforme am observat lacunele studenților și am putut relua lucrurilor neînțelese, am avut posibilitatea modificării strategiilor ineficiente și a stilului de predare.

Astăzi, în era digitalizării, studenții sunt aproape dependenți „atunci când vine vorba de utilizarea computerelor și a internetului, dar nu știu să

le folosească în beneficiul lor”⁵. Un rol hotărâtor îl are profesorul. Modul în care dirijează activitatea didactică va determina și însușirea cunoștințelor de către studenți. „Calculatorul va rămâne doar o mașină rece, fără suflet, dacă nu este dirijat de profesor, iar utilizarea oricărui program nu va fi eficientă fără explicațiile și comentariile lui. Ține de discreția profesorului și dozarea suportului video: doar el decide când, cât și cum să utilizeze această mașină de învățat cu numeroase funcții didactice”⁶.

După relaxarea restricțiilor, din primăvara anului 2021, când se țineau ore hibrid și puteai să nu porți mască dacă te aflai într-un spațiu deschis, am încercat să introduc unele activități didactice vizitând principalele obiective turistice și culturale din Arad, în care le-am vorbit despre istoria Aradului, despre personalitățile care au locuit într-o anumită clădire. Am constatat că în timpul acestor activități, cursanții au devenit mult mai îndrăzneți în a pune întrebări legate despre locurile arădene, despre oameni, au început să caute mai multe informații despre ceea ce au văzut într-o anumită zi și au interacționat și cu alte persoane, nu doar cu profesori și colegi. Impedimentul de a nu înțelege bine un cuvânt, datorat purtării măștii, acum a fost înlăturat, deoarece mulți studenți învață unele cuvinte și după citirea de pe buze (labiolectura).

După terminarea pandemiei am păstrat activitățile didactice în afara sălilor de curs pentru că au demonstrat că sunt foarte eficiente, dar în același timp și activitățile în care utilizez Internetul.

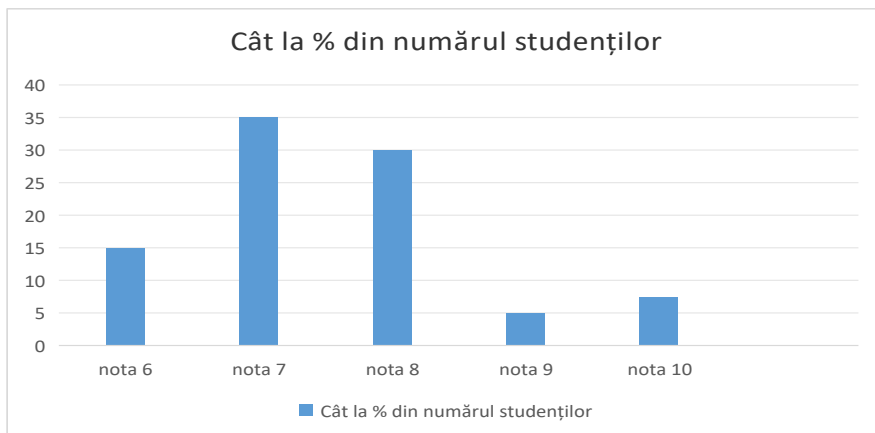
Analiza evaluării la examenul de Cultură și civilizație românească, în perioada 2020-2024. Anul universitar 2019-2020

	Nota 4	Nota 5	Nota 6	Nota 7	Nota 8	Nota 9	Nota 10
Numărul studenților	0	3	6	14	12	2	3

La examen au participat 40 de studenți și au promovat 100%, iar media anului a fost de 7,32.

⁵ Alina Pădurean, „The use of ICT and CALL with high school students”, în *Journal Plus Education*, Vol. XVII, No. 1, 2017, p. 239.

⁶ Ludmila Braniște, *Avantajele și posibilele obstacole în utilizarea suportului audio-video la orele de RLS online, în Predarea, receptarea și evaluarea limbii române ca limbă străină. Actoalitate și perspectivă*, volum editat de Ioana Jieanu, Loredana Neteșu și Paul Nanu, Universitatea din Turku, Finlanda, 2020, p. 239.

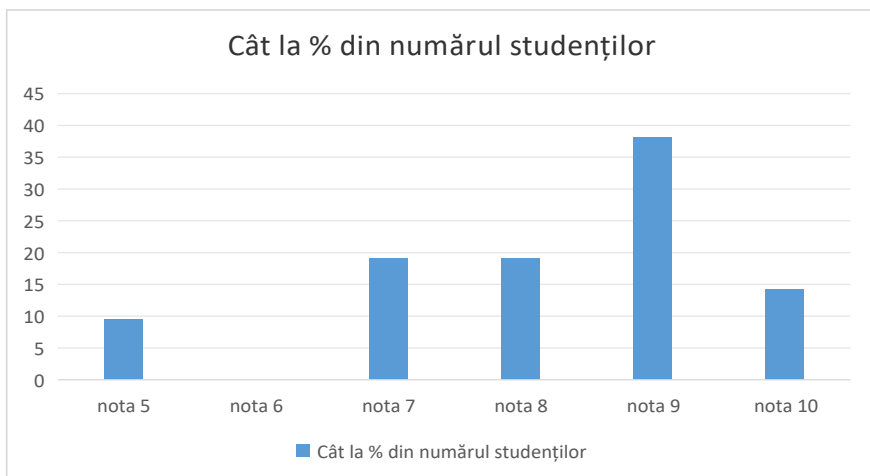
Din tabelul și graficul de mai sus se poate constata că: 3 studenți au obținut nota 5, reprezentând 7,5%; 6 studenți au luat nota 6, reprezentând 15%; 14 studenți au obținut nota 7, reprezentând 35%; 30 studenți au luat nota 8, reprezentând 30%; 2 studenți au obținut nota 9, reprezentând 5% și 3 studenți au primit nota 10, reprezentând 7,5%. Deși notele din perioada în care activitățile didactice se țineau online, majoritatea au fost între șapte și opt, acestea nu reflectă realitatea. Relaționarea profesorului cu studentul se făcea prin intermediul ecranului, iar răspunsurile date de către educabil puteau cu ușurință să fie luate de pe anumite suporturi online, fără ca profesorul să-și dea seama.

Anul universitar 2020-2021

	Nota 4	Nota 5	Nota 6	Nota 7	Nota 8	Nota 9	Nota 10
Numărul studenților	0	2	0	4	4	8	3

La examen au participat 21 de studenți și au promovat 100%, iar media anului a fost de 8,19.

Se poate constata faptul că numărul celor înscriși în Anul pregător, în 2020, este unul mic datorat restricțiilor de circulație din perioada pandemică.

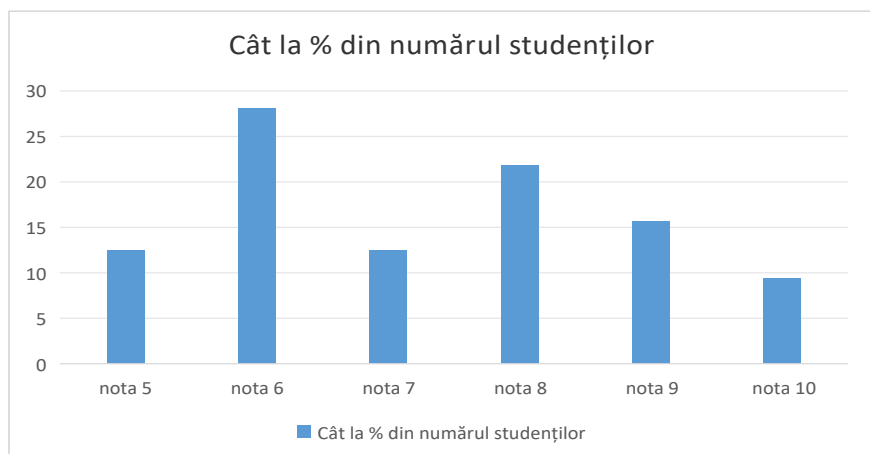

Din tabelul și graficul de mai sus se poate constata că: 2 studenți au obținut nota 5, reprezentând 9,5%; 4 studenți au luat nota 7, reprezentând 19,05%; 4 studenți au primit nota 8, reprezentând 19,05%; 8 studenți au luat nota 9, reprezentând 38,1% și 3 studenți au obținut nota 10, reprezentând 14,29%. Se poate observa o creștere a notelor de nouă și de zece după ce am introdus activitățile didactice în aer liber.

Anul universitar 2021-2022

	Nota 4	Nota 5	Nota 6	Nota 7	Nota 8	Nota 9	Nota 10
Numărul studenților	0	4	9	4	7	5	3

La examen au participat 32 de studenți și au promovat 100%, iar media anului a fost de 7,28.

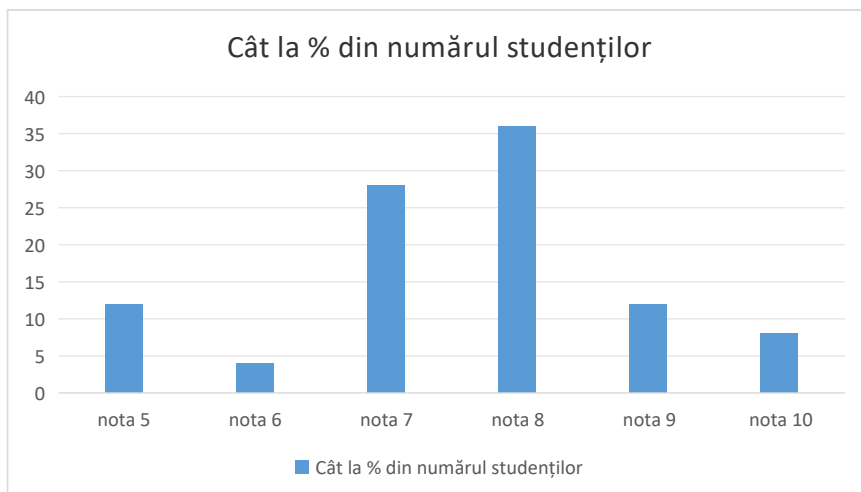

Din tabelul și graficul de mai sus se poate constata că: 4 studenți au luat nota 5, reprezentând 12,5%; 9 studenți au luat nota 6, reprezentând 28,12%; 4 studenți au luat nota 7, reprezentând 12,5%; 7 studenți au luat nota 8, reprezentând 21,87%; 5 studenți au luat nota 9, reprezentând 15,63% și 3 studenți au luat nota 10, reprezentând 9,38%.

Anul universitar 2022-2023

	Nota 4	Nota 5	Nota 6	Nota 7	Nota 8	Nota 9	Nota 10
Numărul studenților	0	3	1	7	9	3	2

La examen au participat 25 de studenți și au promovat 100%, iar media anului a fost de 7,56.

Tabelul și graficul de mai sus ne indică faptul că: 3 studenți au luat nota 5, reprezentând 12%; 1 student a luat nota 6, reprezentând 4%; 7 studenți au luat nota 7, reprezentând 28%; 9 studenți au luat nota 8, reprezentând 36%; 3 studenți au luat nota 9, reprezentând 12% și 2 studenți au luat nota 10, reprezentând 8%.

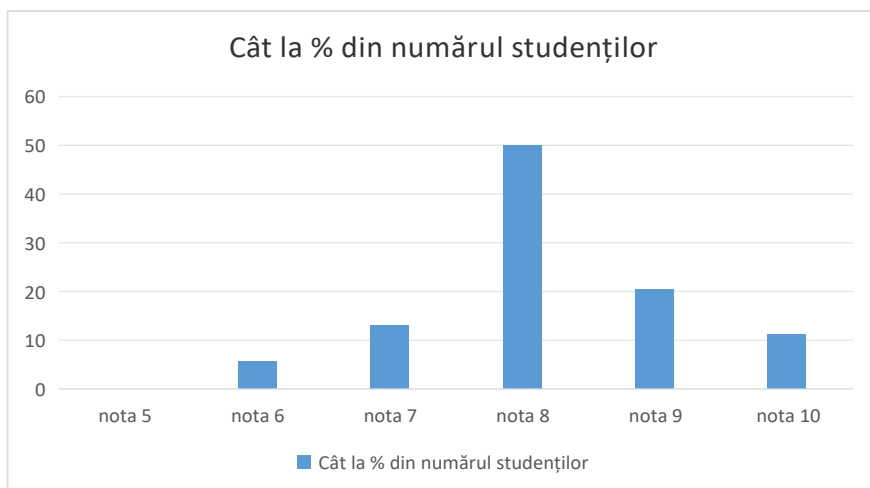
Anul universitar 2023-2024

	Nota 4	Nota 5	Nota 6	Nota 7	Nota 8	Nota 9	Nota 10
Numărul studenților	0	0	3	7	27	11	6

La examen au participat 54 de studenți și au promovat 100%, iar media anului a fost de 8,18.

Tabelul și graficul de mai sus ne indică faptul că: 3 studenți au luat nota 6, reprezentând 5,55%; 7 studenți au obținut nota 7, reprezentând 12,96%; 27 studenți au luat nota 8, reprezentând 50%; 11 studenți au luat nota 9, reprezentând 20,37% și 6 studenți au luat nota 10, reprezentând 11,11%.

Rezultatele cursanților din perioada 2019-2024 ne îndreptățește să spunem că învățarea Culturii și civilizației românești doar prin mijloacele digitale nu favorizează o cunoaștere adevărată a realităților din țara noastră și învățarea limbii. Despre utilizarea doar a resurselor digitale se vorbește în studiul Predarea RLS, în contextul pandemiei, prin intermediul exclusiv al mijloacelor multimedia, semnat de Elena Mihaela Andrei și Mariana-Diana Câșlaru: „O comunicare virtuală care pune în paranteze nu numai limbajul corpului, cu gesturile, expresiile faciale și contactul vizual, ci și experiența fizică, cu interacțiunea socială și interpersonală, în favoarea distanțării sociale, nu are cum să optimizeze actul predării unei limbi străine”⁷.

7 Mihaela Andrei, Mariana-Diana Câșlaru, *Predarea RLS, în contextul pandemiei, prin intermediul exclusiv al mijloacelor multimedia*, în *Predarea, receptarea și evaluarea limbii române ca limbă străină. Actoalitate și perspectivă*, volum editat de Ioana Jieanu, Loredana Netedu și Paul Nanu, Universitatea din Turku, Finlanda, 2020, p. 265.

Festivitatea de sfârșit de an,

2024 Ziua IEI

În urma activităților interactive realizate în clasă sau în locuri cum ar fi: sala de spectacol, muzeul, piața, strada, studenții și-au dezvoltat considerabil exprimarea orală și capacitatea de comunicare. Contactul direct cu oamenii locului, participarea directă la anumite evenimente, cum ar fi: Ziua IEI, Festivitatea de sfârșit de an, o masă tradițională românească, Călătorie cu trenul la Arad (expoziție organizată de Complexul Muzeal Arad și AR-Rail Club-Arad) a facilitat studenților străini să înțeleagă mai bine cultura și civilizația românească, determinându-i să fie activi și implicați în activitățile propuse. Dar, ei și-au dezvoltat personalitatea pentru o mai bună integrare în societatea românească. Expunerea studenților la faptele de limbă locală, prin vizitarea unor obiective, relaționarea cu oamenii au oferit oportunitatea de a comunica, de a-și exprima liber punctele de vedere, de a face diferența dintre limba literară și cea vorbită dintr-o anumită zonă.

Prin activitățile propuse, unele desfășurându-se în afara sălilor de curs, s-a vizat stimularea creativității studenților, aprofundarea cunoștințelor, conectarea noțiunilor teoretice dobândite în timpul orelor de la facultate cu viața.

Bibliografie:

Texte și imagini suport:

- SLAVICI, Ioan, *Lumea prin care am trecut*, în *Opere*, vol. 6, București, Editura Național, 2001.
- VLAHUȚĂ, Alexandru, *România pitorească*, București, Editura Gramar, 2011.
- <https://www.cazaretransilvania.ro/Harta-map/Romania-Map.html>
- <https://pe-harta.ro/arad/>
- <https://www.cniptarad.ro/tour/>

Critică:

- ANDREI, Mihaela; CÂȘLARU, Mariana-Diana, Predarea RLS, în contextul pandemiei, prin intermediul exclusiv al mijloacelor multimedia, în *Predarea, receptarea și evaluarea limbii române ca limbă străină. Actoalitate și perspectivă*, volum editat de Ioana Jieanu, Loredana Netedu și Paul Nanu, Universitatea din Turku, Finlanda, 2020, pp. 263-268.
- BRANIȘTE, Ludmila, Avantajele și posibilele obstacole în utilizarea suportului audio-video la orele de RLS online, în *Predarea, receptarea și evaluarea limbii române ca limbă străină. Actoalitate și perspectivă*, volum editat de Ioana Jieanu, Loredana Netedu și Paul Nanu, Universitatea din Turku, Finlanda, 2020, p. 239.
- KUBASOVA, Anna, „Resursele de pe Internet ca ajutor în predarea la distanță a limbii române ca limbă străină”, în *Romanian Studies Today*, V, Editura Universității din București, 2021, pp.70-77.
- NIMIGEAN, G., „Transferul limbii române în intenția multilingvismului promovat prin Cadrul European Comun de Referință pentru Limbi”, în *Limba Română*, Nr. 1-4, anul XXIII, Chișinău, 2013, pp. 201-211, <http://limbaromana.md/numere/d31.pdf>.
- PĂDUREAN, Alina, „The use of ICT and CALL with high school students”, în *Journal Plus Education*, Vol. XVII, No. 1, 2017, pp. 233-239.

- ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Spiritual lessons observed through the Coronavirus Crisis”, în *Dialogo. Issue of Modern Man*, 2020, vol.6, nr.2, pp. 71-82.
- ROTARU, Ioan-Gheorghe, “Current Values of Education and Culture”, în *Proceedings of the 23th International RAIS Conference on Social Sciences and Humanities*, August 15-16, 2021, Princeton, NJ, United States of America, pp. 87-92.
- ȘTEFAN, Nicoleta Mihaela, LR – limba de studiu pentru studenții străini (lecții de biologie în anul pregătitor), în *Analele Universității din Craiova, Seria Științe Filologice Limbi Străine Aplicate*, Anul XVIII, Nr. 1/2022, Editura Pro Universitaria, București, pp. 242-247.